

Konferencia a humorról

2007. szeptember 13-án és 14-én került megrendezésre az I. Magyar Interdiszciplináris Humorkonferencia a Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kara szervezésében. A konferencia a humor társadalomtudományi megközelítésének lehetőségeit különböző aspektusokból próbálta feltárni. A téma komoly érdeklődést váltott ki a szakemberekből, ezt igazolja a résztvevők és az érdeklődők jelentős száma is. Előadók nemcsak Magyarországról, hanem Horvátországból, Németországból, Romániából és az USA-ból is érkezettek.

A plenáris előadások a humorhoz kapcsolódó tudományos elméleteket és kutatásokat mutatták be. Küllös Imola, az ELTE Folklore Tanszékének docense az 1956-os forradalom humorát elemezte, majd a hagyományos folklóralkotáshoz hasonlította, ezzel kiemelte identitásképző és közösségteremtő erejét. Hidasi Judit, a Budapesti Gazdasági Főiskola Külkereskedelmi Főiskolai Kar dékánja „Miért nem nevetnek a vicceinken a japánok?” című előadásában az interkulturalitás szemszögéből vizsgálta a humor percepcióját. Riszovannij Mihály, a Berzsenyi Dániel Főiskola Germanisztika Tanszékének docense a nyelvészeti humor kutatás irányzatait tekintette át. Balázs Géza, az ELTE Bölcsészettudományi Kar Mai Magyar Nyelvi Tanszékének képviselőjében a nyelvi humoralakzatok és szövegtípusok rendszerezését végezte el, felhívva a figyelmet, hogy minden bizonyos alapkategóriákra vezethető vissza a humorban. Lendvai Endre, a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának tanára a viccet, mint szubdiskurzust elemezte a társadalmi diszkurzus mellett.

A szekciók sokféle témakört dolgoztak fel. A humort az oktatásban, a viccek és szójátékok témakörét. A különböző típusú szövegekben való szövegalkotást, a humor és folklór kapcsolatát, a humor, a kultúra és a társadalom összefüggéseit. Az interlingvális perspektívák is vizsgálat alá kerültek, végezetül a művészet és reprezentáció és a humor kapcsolódási pontjait is érintették a résztvevők.

Az oktatási szekcióban gyakorlati és elméleti megközelítés is elhangzott. Papp László, a Nyíregyházi Főiskola Német Nyelv és Irodalom Tanszék docense a humor oktatásban betöltött szerepét hangsúlyozta. A tanítási folyamat különböző fázisaiban másképp hat a humor alkalmazása a tanítás-tanulás hatékonyságára. Különböző motivációs technikák kerültek bemutatásra, melyek az oktatás fontos és sikeres segédeszközei lehetnek. Az előadás példái a német nyelv oktatására vo-

natkoztak, de a módszerek az adott nyelvnek megfelelő módosításokkal bármely nyelv elsajátításának segítői lehetnek. A tankönyvek és tananyagok mellett tehát a megfelelően kiválasztott munkaformák is szolgálhatnak humorforrásként.

Séra László, a Kodolányi János Főiskola Pszichológia Tanszékének tanára áttekintette a humor kognitív és affektív szempontjaira vonatkozó elméleteket, valamint a legújabb kognitív idegtudományi kutatásokat, amelyek megerősítik: a humor jelensége az inkongruitás feloldásának és érzelmi kifejeződésének neurális rendszereitől függ. A humor szoros kapcsolatban áll olyan jelenségekkel, mint a séma-aktiváció és az emlékezet, valamint a különböző területek közötti összekapcsolások. A nevetés és tanulás tökéletes kombinációjára hívta fel a figyelmet. A legnagyobb hiba az unalom, ennek lehet ellenszere a humor, hiszen egy humoros anyagra jobban odafigyelünk, így jobban is emlékszünk rá. Az előadás a humorhatásnak nevezett jelenséggel, a humor feldolgozásának sajátosságai-
gaival és az érzelmi arousal szerepével foglalkozott.

A konferencia felhívta a figyelmet egy egyszerű tény fontosságára, amely Litovkina Anna, a Szervezőbizottság elnökének szavaival élve a legjobban hiányzik Magyarországon. Tehát arra, hogy a humor nélkülözhetetlen a mindennapi életben, így az oktatásban is. Ennek ellenére egyre gyakrabban tűnik el a mosoly az arcokról. Ez ellen is tett az I. Magyar Interdiszciplináris Humorkonferencia, amely remélhetőleg olyan kezdeményezés, amely a jövőben folytatásra talál. Ehhez járul hozzá, hogy a konferencia válogatott anyagai hamarosan nyomtatásban is elérhetőek lesznek az érdeklődők számára.

PÁLFI MELINDA